

การชมดอกไม้ (Hanami)

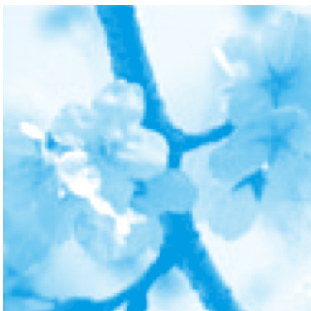
ประพันธ์ รัตนสมบัติ

โรงเรียนภาษาและวัฒนธรรม อ.อ.ท.

ฤดูใบไม้ผลิเป็นฤดูกาลที่มีอากาศเย็นสบาย สดชื่น และดอกไม้ก็พร้อมใจกันผลิบานให้ผู้คนได้ชื่นชมกับความงาม คนญี่ปุ่นจะเรียกการชมความงามของดอกไม้ในช่วงฤดูใบไม้ผลินี้ว่า “Hanami” หรือแปลเป็นภาษาไทยตรงตัวว่า “การดูดอกไม้” ซึ่งดอกไม้ที่ผู้คนนิยมที่จะชื่นชมความงามนั้นก็คือ ดอกซากุระ นั่นเอง ซึ่งซากุระทั่วประเทศญี่ปุ่นจะผลิบานเพียง 7 วัน ก่อนที่จะร่วงหล่นลงสู่พื้น เป็นสัญลักษณ์สำคัญที่ชาวญี่ปุ่นจะสัมผัสได้ถึงที่มาเยือนของฤดูใบไม้ผลิ

การชมดอกไม้มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน ซึ่งสามารถสืบสาวไปได้ถึงยุคสมัยนาระ (ประมาณปี ค.ศ. 710-794 หรือประมาณ 1,300 ปีก่อน) กล่าวกันว่า การชมดอกไม้เป็นประเพณีที่มีฐานะในยุคสมัยนั้นยึดถือปฏิบัติกัน โดยในยุคนั้นจะนิยมชมดอก Ume (ดอกเหมย หรือบ๊วย นั่นเอง) ซึ่งนำเข้ามาจากประเทศจีน ก่อนที่จะเปลี่ยนมาเป็นการชมดอกซากุระในยุคสมัยเฮอัน (ประมาณปี ค.ศ. 794-1192)

ดอกซากุระนั้น มีอยู่ด้วยกันกว่า 300 สายพันธุ์ซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งสีและรูปร่างของดอก สายพันธุ์ที่พบได้มากที่สุดที่ญี่ปุ่นมีชื่อว่า “โซเมโยะชิโนะ” นอกจากนี้ยังมีสายพันธุ์ที่เด่นๆ อีก เช่น “ยาเอซากุระ” “คาวาสึซากุระ”

โซเมโยะชิโนะ

ยาเอซากุระ

คาวาสึซากุระ

ช่วงที่ซากุระจะผลิบานนั้น จะอยู่ที่ประมาณเดือนมีนาคม จนถึงเดือนพฤษภาคม โดยจะเริ่มบานจากเขตที่มีอากาศอบอุ่นก่อนไล่ไปจนถึงเขตที่มีอากาศหนาวเย็น นั่นคือ ตั้งแต่เกาะคิวชูไปจนถึงฮอกไกโด โดยชาวญี่ปุ่นจะทราบข้อมูลช่วงเวลาที่บ้านของดอกซากุระได้จากข้อมูลของกรมอุตุนิยมวิทยาของญี่ปุ่น หรือค้นหาข้อมูลได้จากเว็บไซต์ หากเป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติก็สามารถหาข้อมูลได้จากเว็บไซต์ขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยญี่ปุ่น เป็นต้น (<http://www.jnto.go.jp/eng/indepth/seasonal/sakura2011/index.php>)

แหล่งข้อมูล: องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (JNTO)

ชาวญี่ปุ่นมักจะชมความงามของดอกไม้กันตามสถานที่พักผ่อนหย่อนใจต่างๆ เช่น สวนสาธารณะ เป็นต้น ซึ่งก็มักจะมารวมตัวกันเป็นกลุ่มใหญ่ เช่น ครอบครัว หรือเพื่อนร่วมงานจากที่ทำงานเดียวกัน โดยจะมาปูเสื่อใต้ต้นซากุระและรับประทานอาหารร่วมกัน

เมื่อมีการพบปะสังสรรค์กัน นอกจากอาหารแล้ว สิ่งที่จะขาดไม่ได้สำหรับผู้ที่นิยมการร่ำสุรา นั่นก็คือ เหล้า โดยเหล้าที่ดื่มในเทศกาลชมดอกไม้จะเรียกว่า “Hanami-zake”

นอกจากเหล้าแล้ว ก็ยังมีอีกสิ่งหนึ่งที่ขาดไม่ได้ในการชมดอกไม้ นั่นก็คือขนม โดยขนมนี้จะมีชื่อเป็นภาษาญี่ปุ่นว่า “Hanami Dango” เป็นขนมที่ทำจากแป้งข้าวเจ้าเสียบไม้มี 3 สีด้วยกัน คือสีชมพู ขาว เขียว เหตุที่มี 3 สี นั้นก็มาจากความละเอียดละไมและความเป็นคน

ช่างของคิดของชาวญี่ปุ่นนั่นเอง โดยสีชมพูแทนดอกซากุระซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของฤดูใบไม้ผลิ สีขาวแทนหิมะ ซึ่งบอกถึงการจากไปของฤดูหนาวและสีเขียวแทนใบโอยะโมะจิ ซึ่งบอกถึงการมาเยือนของฤดูร้อน

จุดชมซากุระ

การชมซากุระในปัจจุบันสามารถทำได้ตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ถ้าเป็นในโตเกียวก็สามารถชมดอกซากุระได้ตามริมแม่น้ำสายต่างๆ ที่ไหลผ่านกรุงโตเกียว เช่น แม่น้ำเมกุโระงาวะ จะมีต้นซากุระปลูกอยู่ริมฝั่งแม่น้ำตลอดทางยาวกว่า 3.8 กิโลเมตรและมีม้านั่งอยู่สองฝั่งของแม่น้ำ ให้คู่รัก หรือกลุ่มเพื่อนได้มาชื่นชมความงามของซากุระ

นอกจากนี้ยังมีสวนสาธารณะในโตเกียวที่สามารถเพลิดเพลินกับการชมดอกไม้ได้ทั้งในช่วงระหว่างวันและยามค่ำคืนอีกด้วย เช่น สวนสาธารณะอุเอะโนะ สวนสาธารณะชิบะ เป็นต้น

หลังจากที่ประเทศญี่ปุ่นต้องเผชิญกับภัยทางธรรมชาติครั้งใหญ่ อย่างแผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์สึนามิ รวมถึงทางภาคใต้ของประเทศไทยที่ต้องประสบกับภัยธรรมชาติครั้งใหญ่เช่นเดียวกัน ก็ขอเป็นกำลังใจให้กับผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจากภัยธรรมชาติในครั้งนี้ทั้งในประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นด้วยความสดชื่นของดอกไม้เพื่อเป็นการคลายเครียดนะคะ